

ДАН ИНТЕРНЕТ ДОМЕНА СРБИЈЕ 2018

О интернет идентитету личности, баштине и пословања

Девета годишња конференција о Интернету у Србији – **ДИДС 2018**, под слоганом „Чувари интернет идентитета“, одржана је протекле недеље у организацији Фондације „Регистар националног интернет домена Србије“. Око 450 посетилаца и преко 2000 гледалаца онлајн преноса пратило је предавања и панел дискусије са 16 страних и домаћих стручњака о актуелним темама из дигиталне сфере, као што су заштита података о личности у светлу ГДПР-а, улога дигитализације у очувању наслеђа и значај онлајн присуства за пословање.

Обележен је и 10. рођендан **.РС домена** који је, према речима Татјане Матић, државне секретарке у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, брендирао Србију на светској мрежи:

Војислав Родић, председник Управног одбора **РНИДС-а**, нагласио је да смо некада говорили о дигиталним трговима које остављамо на Интернету, а данас су на њему изложени читави наши идентитети.

- Када су преносили предање о Аргусу Паноппесу, свевидећем диву са 1.000 очију, антички Грци нису ни слутили да његови творци нису богови, већ да ће то бити људска бића - започео је први тематски блок „Сајбер личност“ о заштити личних података на Интернету модератор дискусије Владимир Радуновић. Наиме, дугачак је списак оних који прикупљају податке грађана, почев од компанија, преко институција, разноврсних сензора и камера постављених по градовима, па све до паметних уређаја. Ови подаци се обрађују, укрштају и пакују а потом се, у неким случајевима, продају или се њима на други начин манипулише. Европска унија

је пре две године усвојила Општу уредбу о заштити података о личности (ГДПР) која ступа на снагу крајем маја 2018. Њом се детаљно уређује област рада с подацима о личности грађана: начин и разлог њиховог прикупљања, као и чување и заштита истих од трећих лица.

- Иако се односи на предузећа из Уније, утицај ГДПР-а се протеже и на оне који сарађују са њима, као и на привредне субјекте који нуде своје услуге или производе на тој територији, па тако и на српске програмере, фирме и аутсорсинг агенције. Прекршиоцима Уредбе прете високе новчане казне, до 20 милиона евра или пет одсто годишњег глобалног прихода компаније - упозорио је Томас Рикерт, председавајући Форума за називе и бројеве у Удружењу интернет индустрије „Еко“. Дакле, убудуће ће свако ко жели да послује с европском привредом морати својим клијентима да објасни за које сврхе прикупља њихове податке, и то искључиво оне који су потребни за одређени по-

сао, и да се обавезе да ће их штитити. Уредба је дизајнирана да заштити пре свега грађане, али, како се могло чути на конференцији, неким смета наметање оваквих правила сувереним државама које нису чланице ЕУ. Др Кормак Каланан, директор „Ацоните Интернет Солутионс“ из Ирске, на то одговара: „Раније су америчке компаније попут Фејсбука и Гугла наметале своја правила, она о непоштовању приватности корисника, а сада је ситуација обрнута – Европа намеће своја правила, и то не у корист корпорација већ грађана“. Ово би, сматра Рикерт, могла постати глобална пракса:

Невена Ружић, помоћница генералног секретара Службе Поверености за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, констатовала је да се очувањем приватности заправо штити и достојанство грађана, и изразила наду да ће Србија и суштински прихватити ова правила понашања, а не само као вид обавезе да усклади своје законе са

регулативом ЕУ. Резултате истраживања „Индекс дигиталне виталности микро, малих и средњих предузећа у Србији 2017“, у тематском блоку „Онлајн пословање“, представили су Милован Матијевић и Бранка Матијевић. У Србији је индекс присуства микро, малих и средњих предузећа на Интернету веома низак – 11 од укупно 100 поена. Најчешћи канали комуникације за ове компаније су вебсајтови, које поседује 45 одсто анкетираних предузећа, Фејсбук странице (28 одсто), док мање од пет одсто компанија има Твџитер, Линкдин, аналитику онлајн пословања, могућност онлајн куповине, Јутјуб налог, мобилну апликацију и блог. Занимљиво је да више старијих фирми, основаних деведесетих година, има веб сајтове него оних млађих, што је неочекиван резултат ако се претпостави да њих воде припадници нових генерација. Од укупног броја испитаних компанија, 79 одсто има **.РС домен**, што не чуди јер у њега 72 одсто потрошача има велико поверење. ■